Р Е Ш Е Н И Е
№ 3731

гр. София, 05.06.2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **XIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,** в публично заседание на 09.05.2014 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков
ЧЛЕНОВЕ: Галин Несторов
Веселина Женаварова

при участието на секретаря Красимира Савова и при участието на прокурора Ст. Димитров, като разгледа дело номер **11322** по описа за **2013** година докладвано от съдия Веселина Женаварова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по гл.XII АПК във вр. с чл.19, ал.8 ППЗСПЗЗ.

Производството е образувано по касационна жалба от П. Р. Д.-Ф. срещу решение №I-043-40/26.06.2013г. на I-во гражданско отделение, 43 състав, постановено по гр.д.№761/2013г. по описа на Софийски Районен съд, с което е отхвърлена жалбата й срещу решение №ОД 159/04.12.2012г. на ОСЗ „О. купел“, с което е определено обезщетение за признато, но невъзстановено право на собственост върху земеделски земи на Г. С. Ф., в размер на 2086лв. за 2,277дка земя, IV категория. В касационната жалба като се излагат съображения, които могат да се квалифицират като твърдения за допуснати при постановяване на първоинстанционното решения нарушения на материалния закон. Касационната жалбоподателка моли да се постанови решение, с което да се отменят решенията на СРС и на ОСЗ“О. купел“ и вместо това да й се възстанови имота в стари реални граници, да бъде обезщетена със земя или при обезщетяването й с компенсационни бонове да се има предвид пазарната цена на имота. Претендира за съдебните разноски по делото.

В съдебно заседание касационния жалбоподател П. Р. Д.-Ф. не се явява, не се представлява и не ангажира становище.

Ответникът по касационната жалба ОСЗ„О. купел“ не се представлява в съд.з. и не ангажира становище по делото.

Прокурорът от СГП дава заключение, че жалбата е неоснователна и решението на

районния съд следва да бъде оставено в сила.
Административен съд София-град, XIII касационен състав, като взе предвид посочените в касационната жалба касационни основания, становищата на страните и заключението на прокурора, събраните от районния доказателства и приетата от него за установена фактическа обстановка, направи следните правни изводи:
Производството е по гл.XII АПК във вр. с чл.19, ал.8 ППЗСПЗЗ.
Касационната жалба е подадена в срока по чл.211, ал.1 АПК във вр. с чл.14, ал.3 ЗСПЗЗ, от процесуално легитимирано лице и е процесуално допустима. По съществото й, съдът взе предвид следното:
С решение №8603-А/06.06.2005г. на ОСЗГ"О. купел" е признато правото на собственост на Г. С. Ф. в стари реални граници на нива от 2,277дка, находяща се в Регулационния план на „Ботаническа градина" в землището на Д. в местността Т. могила, имот №4086, дял 1, в кад. Лист №617 от кадастралния план, изработен 1958г., като правото на реална реституция е отказано, поради извършено в имота строителство.
С обжалваното пред СРС Решение №ОД 159/04.12.2012г. на ОСЗ „О. купел", е определено обезщетение за признатото, но невъзстановено право на собственост върху земеделската земя, в размер на 2086лв. за 2,277дка земя, IV категория.
Съгласно заключението на вещото лице по назначената от районния съд съдебно-техническа експертиза, при съобразяване на правилата на Наредбата за реда за определяне на цени на земеделските земи, обезщетението следва да се определи в размер на 2007лв., т.е. дори под определения от административния орган размер – 2086лв.
За да отхвърли жалбата на П. Р. Д.-Ф.-наследница на Г. С. Ф. срещу оспорения административен акт, районният съд е изложил съображения, че приложимият метод за определяне на размер на дължимото обезщетение е този, уреден в Наредба за реда за определяне на цени на земеделски земи, като нормативната уредба не предвижда основание за определяне на обезщетението по пазарни цени. Посочил е и че решението с което е отказано възстановяване на имота в стари реални граници е влязло в сила и за признатия за възстановяване имот следва да се определи стойността на дължимото обезщетение по реда на чл.19, ал.8 ППЗСПЗЗ – в равностойни земи или компенсационни бонове.
Тези правни изводи на първоинстанционния съд се споделят изцяло от настоящия съдебен състав.
Съгласно разпоредбата на чл.10б, ал.1 ЗСПЗЗ собствениците или техните наследници, притежавали земеделски земи преди образуването на трудовокооперативни земеделски стопанства или държавни земеделски стопанства, независимо от това, дали са били включени в тях или в други, образувани въз основа на тях, селскостопански организации, намиращи се в границите на урбанизираните територии (населени места) или извън тях и са застроени или върху тях са проведени мероприятия, които не позволяват възстановяване на собствеността, имат право на обезщетение по тяхно искане с равностойни земи от държавния или от общинския поземлен фонд и/или с поименни компенсационни бонове. Процедурата за обезщетяване е уредена в ППЗСПЗЗ. Не се спори по делото, че решението, с което е отказано възстановяването на имота в реални граници е влязло в сила, поради което в последващотата обезщетителна фаза на реституционното производство, не може да се разглежда повторно същото искане. В производството по обжалване на Решението

по чл.19, ал.8 ППЗСПЗ съдът не може да преразглежда въпроса относно възстановяването на имота в стари реални граници и наличието на обстоятелствата по чл.10б ЗСПЗЗ, които е следвало да се преценят при издаването и евентуалното обжалване на решението по чл.18ж, ал.1 ППЗСПЗЗ. В този смисъл изрично е и уреденото в чл.19, ал.8 ППЗСПЗЗ, според който решението на ОСЗГ подлежи на обжалване само по отношение стойността на дължимото обезщетение. Решението по чл.19, ал.8 ППЗСПЗЗ, се постановява на основание влязло в сила решение по чл. 18ж, ал. 1 от ППЗСПЗЗ. В случая това е Решение №8603-А/06.06.2005г. на ОСЗГ"О. купел", с което правото на собственост върху 2.277дка земеделски земи е признато, но не е възстановено реално, защото по отношение на имота, който попада в границите на Б. градина, е приложима хипотезата на чл.10б, ал.1 ЗСПЗЗ.

К. съд споделя напълно и мотивите в първоинстанционното решение относно размера на определеното обезщетение. Определянето на стойността на дължимото обезщетение се извършва съгласно издадената на основание чл.36, ал.2 от ЗСПЗЗ Наредба за реда за определяне на цени на земеделските земи. В наредбата са нормативно регламентирани критериите и условията, от които се изхожда, за да се определи размера на обезщетението за земеделските земи, включително и по чл. 10б, ал. 1 ЗСПЗЗ, който попада в приложното поле на наредбата съгласно чл.1, т.1. Затова при извършването на съдебния контрол върху административния акт, какъвто по същността си е решението на колективния орган по поземлената собственост, съдът следва да прецени само дали ОСЗГ е спазила законодателно регламентираните коефициенти и другите изисквания при определяне стойността на дължимото обезщетение. За да се отговори на този въпрос, за който безспорно са нужни специални познания от областта на оценяването, районният съд е назначил съдебна експертиза, по която вещото лице е дало заключение, че определената от административния орган оценка дори е над тази по методиката в наредбата. ЗСПЗЗ и ППЗСПЗЗ не предвиждат различна стойност на обезщетението за земите в границите на населените места (с променено предназначение след отнемането им), съответно различна цена като база за обезщетението. Атакуваното пред районния съд решение на ОСЗГ е за определяне правото на обезщетение по реда на чл. 10б от ЗСПЗЗ. Лицата се възмездяват за притежаваните от тях, респективно от наследодателите им земеделски имоти, преди образуването на ТКЗС и е без значение дали понастоящем имотите се намират в строителните граници на населеното място, дали са застроени или върху тях са проведени други мероприятия. Именно поради невъзможност за възстановяване на правото на собственост върху имотите се дължи обезщетение, а неговата стойност се определя като за земеделски земи, каквито те са били към момента на отнемането им от бившите собственици.

Относно искането на П. Д.-Ф. да бъде обезщетена със земя, а не с компенсационни бонове, съдът взе предвид следното:

В изпълнение на чл.19, ал.8 от ППЗСПЗЗ общинската служба по земеделие е постановила решение за определяне правото на обезщетение на собствениците по реда на чл. 10б, 10в и 35 ЗСПЗЗ, в което, според изискванията на разпоредбата е посочила стойността на обезщетението. В Решение №ОД 159/04.12.2012г. на ОСЗ „О. купел", е посочено изрично, че е „За обезщетяване със земя и/или поименни компенсационни бонове 2,277дка, IV кат. х 916лв/дка на стойност 2086лв.". Т.е. посочена е точната стойност на обезщетението, но не е определен изрично видът му. В решението се съдържа и разяснение за адресата, че „Обезщетяването с земя и /или

поименни компенсационни бонове ще се извърши въз основа на постъпилите писмени искания на собствениците, подадени във връзка с уведомленията по чл.18д, ал.3 и чл.19б, ал.1 от ППЦСПЗЗ в случаите по чл.10б и чл.10в от ЗСПЗЗ и възможностите на държавния и общинския поземлени фондове.” Тъй като с Решение №ОД 159/04.12.2012г. не се определя видът и начинът на обезщетяване, а само неговият размер, разпоредбата на чл.19, ал.8 от ППЗСПЗЗ, изр. второ предвижда, че решението се съобщава на заинтересуваните лица по реда на Гражданския процесуален кодекс и подлежи на обжалване само по отношение на стойността на дължимото обезщетение пред районния съд. Съгласно чл.19, ал.17 от ППЗСПЗЗ едва на основание на влязлото в сила решение по ал.8 на чл.19 общинската служба по земеделие постановява решение за стойността на обезщетението: 1.) със земя, а за разликата до пълния размер на дължимото обезщетение - с поименни компенсационни бонове съобразно определения коефициент за общината по ал. 16; 2.) с поименни компенсационни бонове - в случаите, когато лицата са поискали дължимото обезщетение да бъде извършено чрез поименни компенсационни бонове, както и в случаите по чл. 19а, ал. 9 ЗСПЗЗ. В този смисъл следва да се приеме, че видът и начинът на обезщетение е предмет на отделен етап от обезщетителното производство, който в случая предстои и необходима предпоставка за постановяване на решение по чл.19, ал.17 от ППЗСПЗЗ е влязло в сила решение по чл.19, ал.8 от ППЗСПЗЗ, т.е. да е налице окончателно определен размер на дължимото обезщетение, независимо дали то е със земя или поименни компенсационни бонове.
Предвид изложените съображения, касационният съд намира, че не са налице твърдените от касационната жалбоподателка допуснати нарушения на закона от районния съд, поради което оспореното от нея първоинсатнционно решение следва да бъде оставено в сила

С оглед горното и на основание чл.221, ал.2 АПК във вр. с чл.19, ал.8 ППЗСПЗЗ, Административен съд София-град, XIII касационен състав,

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение №I-043-40/26.06.2013г. на I-во гражданско отделение, 43 състав, постановено по гр.д.№761/2013г. по описа на Софийски Районен съд.
Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.